

10 години Център за дистанционно обучение в Университета за национално и световно стопанство

МОДЕРНА, ДОСТЪПНА, РАВНОПРИЗНАТА, НЕЗАМЕНИМА ЗА ЗАЕТИТЕ ХОРА ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ

- **Най-новата специалност е социално дело със специализация по застраховане**
- **Срокът за подаване на документи се удължава до 31 януари т. г.**

През 2007 г. се навършват десет години от създаването на Центъра за дистанционно обучение (ЦДО) към Университета за национално и световно стопанство (УНСС). Ръководител на ЦДО е доц. г-р **Веселка Павлова**, която е преминала специално обучение по програмата PHARE за организиране, провеждане и управление на образователни програми с дистанционна технология. Г-жа Павлова е участвала и в редица международни проекти в тази област. В преподавателския (авторски) екип са привлечени изявени специалисти от икономиката, управлението и правото. Всички те имат научни степени и звания, като повечето са специализирани в престижни западни университети и вече имат опит в областа на дистанционното обучение. Мнозина са и консултанти в областа на бизнеса. (Може би е добре да се знае, че с решение на Академичния съвет на УНСС от учебната 2005/2006 г. задочната форма на обучение в образователно-квалификационна степен магистър отпада и е заменена изцяло с дистанционната.)

ЦДО при УНСС е сертифициран по BS EN ISO 9001-2000, включително за провеждане на обучение в образователно-квалификационната степен магистър с използване на дистанционна форма на обучение. Дейността на ЦДО подлежи на текущ одит. Повече информация за центъра може да се намери на уеб страницата му на адрес: www.unwe.acad.bg и <http://cde.unwe.acad.bg>.

Нормално е да си зададем въпроса достатъчно ли са 10 години за утвърждаването на подобна форма на обучение, каквато отдавна се практикува и в Европа, и по света. Алтернатива ли е, или реално бъдеще на съвременното магистърско образование? Имали достатъчно подгответи специалисти? Готови ли са студентите от магистърската степен на висшето образование да го приемат като нещо полезно и даващо възможност за качествено образование? Какви са предимствата на дистанционното обучение по отношение на време, мобилност, учебни помагала, такси?

Множество са въпросите, на които трябва да се даде отговор, преди да се стартират конкретни магистърски програми с дистанционна форма на обучение. Отговора им търсим от г-жа **Веселка Павлова** - директор на ЦДО. В прагматичен век като нашия очевидно едно от предимствата трябва да се търси в пестенето на най-ценния ресурс - времето. В това отношение дистанционната форма на обучение е максимално гъвкава и адаптивна към бюджета и времето на работещите хора, на майките, отглеждащи деца си, на живеещите в отдалечени населени места, към лицата в неравностойно положение и групите със специфични образователни потребности. Важно е да се знае, че тя е равнопоставена на редовната форма по отношение на съдържанието на учебните планове, присъждания брой кредити и издаваната диплома.

Дистанционното обучение изисква някои сериозни изменения в представите както на студентите, така и на техните преподаватели: развитие на нова образователна култура, която поддържа постоянен достъп до обучението и квалификацията на всеки желаещ; отхвърляне на множеството барери, свързани с времето и мястото на обучение; предоставяне на качествено нови услуги

и ресурсно обезпечаване на образователния процес, които отговарят на специфичните потребности на всеки конкретен обучаем.

По отношение на организацията на учебния процес дистанционното обучение съчетава елементи на електронно обучение с присъствени занятия, които се провеждат само в съботни и неделни дни. Хорариумът за присъственото обучение (консултации) е редуциран на 30 на сто от съответния за редовната форма.

- Доц. Павлова, кога са направени първите стъпки в областта на този вид обучение?

- Съвременното дистанционно обучение стартира във Великобритания през 1963 г. със създаването на Национален простиранствен колеж от Майкл Иънги на Отворен университет от Херълд Уисън. За този период се разазват бързо както програмите за обучение, така и ресурсното им обезпечаване. Новостите идват буквально всяка учебна година. Те са предизвикани от потребностите на обучаемите и са причина за динамичното развитие на тази форма на обучение в редица страни и за редица образователно-квалификационни степени - колежанска, бакалавърска, магистърска и продължаващо обучение.

Тази форма на обучение е новост за нашата образователна система. Многократно нарасна ценността на времето като ресурс. Установи се, че много от занимаващите се с бизнес са пропуснали шанса да се образуват в тази област или познанията им се нуждаят от актуализиране. Една реална и изгодна алтернатива за тях е придобиването на магистърска степен чрез съвременната дистанционна технология на обучение. Без да се отъсват от работа, те биха могли да получат лингвистичните им знания и да открият нови хоризонти за просперитет.

Дистанционната форма на обучение се въведе в УНСС през учебната 1997/1998 г. По

проект на програма PHARE беше разработена първата българска университетска магистърска програма по международни икономически отношения, която изцяло се реализира дистанционно. Последва разработването и на други програми по международни проекти: по публични финанси, публична администрация, счетоводство и контрол, маркетинг, бизнес администрация и други. В момента функционират три програми по международни проекти - по програма „ФАР“ международни икономически отношения и публична администрация и по

Учебници по дистанционно обучение

„ТЕМПУС“ - публични финанси. Общо специалностите са 11, като най-новата е социално дело със специализация по застраховане.

- Какви са сроковете на обучение?

- Има три срока: четири семестра за бакалаври и магистри, които са завършили професионални направления, различни от икономика; три семестра за бакалаври и магистри икономисти, които следват в друга специалност от същото професионално направление; два семестра за бакалаври, завършили същата специалност от същото професионално направление.

- По „обикновените“ учебници ли се учи?

- В началото на семестъра всеки студент получава специ-

ално разработен за съответната дисциплина учебник. Учебниците не са идентични с онези, които се продават на книжния пазар. В тях има полета за самостоятелна подготовка - казуси, задачи, въпроси, както и въпроси за самопроверка. Вторият информационен ресурс е на електронен носител - най-често на компакт дискове. По всеки предмет има и допълнителни материали извън онези, които са в печатното издание - например по актуални нормативни промени. Има казуси и курсови работи и условията, по които студентите трябва да работят. Има примери и за добре решени курсови работи, по които може да се прецени как трябва да изглежда едно изпълнено задание в края на семестъра. Третият информационен източник е базираната в интернет платформа за обучение, в която всеки студент може да влезе, използвайки специално ръководство за работа с e-learning.

Целта на уеб базираната система за дистанционно обучение е да подпомага ефективно образование чрез съчетаване на съвременни образователни модели. Тя е изградена в съответствие с Наредбата за държавни изисквания за дистанционно обучение във висшето образование и съответства на четвърто ниво на ресурсно обезпечenie.

Традиционно висшите училища и университетите използват студентски аудитории като основен подход за обучение. С въвеждането на онлайн обучението образователната система се изведе на качествено ново ниво, достига се до много пазарни сегменти при значи-

чена и представителка на Европейската мрежа за дистанционно обучение. Според нея качеството на дейността на ЦДО при УНСС се при покрива в голяма степен с добрите европейски практики - като Отворения университет във Великобритания и Университета за дистанционно обучение в Испания.

- Колко са на брой завършилите вече различните форми на обучение в центъра?

- С гордост съобщавам, че за този период са обучени повече от 5000 студента по всички специалности. Държа да подчертая, че ЦДО изцяло се самоиздържа - на базата на таксите, които получава от студентите. Имаме и два регионални центъра за дистанционно обучение, които се намират във Враца и Хасково. Там обучението се извършва по същите учебни планове и от същите преподаватели.

Дистанционното обучение в образователно-квалификационна степен магистър е само срещу заплащане. Семестриалната такса включва стойността на специално разработените учебници и допълнителни учебни материали на хартиен и/или електронен носител; мултимедийни и интерактивни презентации; практически ориентирани казуси, курсови проекти и задачи за самоподготовка; примерни изпитни процедури и тестове, които са базирани в интернет система в <http://cde.unwe.acad.bg> с гарантиран непрекъснат високоскоростен достъп.

Обучението „лице в лице“ се провежда само в събота и неделя, като преподавателят не изнася лекции, а студентите задават въпроси по учебния материал или по предложените казуси и курсови работи за текущия семестър.

В началото първите ни специалности бяха международни икономически отношения и публични финанси (учебниците за тях дори минаха на одит през международни организации), а сега в професионално направление „Икономика“ има още счетоводство и контрол; счетоводство и контрол със специализация „Счетоводство и администрация в публичния сектор“, счетоводство и контрол със специализация „Държавна администрация и контрол“; маркетинг; икономика и организация на труда със специализация „Управление на човешките ресурси“; икономика на от branata и сигурността; застраховане и социално дело със специализация „Застраховане“, която поради завишения интерес може да намери добър пазарен сегмент. Затова и удължаваме срока за прием на документи за обучение по тази специалност до 31 януари 2007 г. В професионално направление „Администрация и управление“ специалностите са публична администрация, бизнес администрация и бизнес администрация със специализация „Здравен менеджмент“.

Разговора води
СЛАВИМИР ГЕНЧЕВ